

РЕШЕНИЕ

№ 7467

гр. София, 30.11.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 66 състав,
в публично заседание на 07.11.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Елка Атанасова

при участието на секретаря Снежана Тодорова, като разгледа дело номер **7381** по описа за **2023** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.145 и сл. от Административно-процесуалния кодекс във връзка с чл.26 ал.4 от Закона за гарантираните вземания на работниците и служителите при несъстоятелност на работодателя/ЗГВРСНР/.

Образувано по жалба от Е. М. Д. [населено място], срещу Разпореждане № 4505-40-210/13.07.2023г., издадено от директора на Фонд „Гарантирани вземания на работниците и служителите“ при НОИ, в частта му с която е определен размера на отпускното ѝ гарантирано вземане за парично обезщетение и сумите за изплащането му, след приспадане на дължимия данък по ЗДДФЛ.

Разпореждането се обжалва в посочената част, с доводи за постановяването му в противоречие с материалния и процесуалния закон, както и с доводи за неговата неправилност. Сочи се, че работодателят е начислил, но не е изплатил дължимото брутно трудово възнаграждение за месеците ноември и декември 2022г. и месец януари 2023г. Претендира, че общият размер на начислените суми за трите месеца възлиза на 5 544,45лв., към които следва да се добавят обезщетение по чл.224 КТ за неползван годишен отпуск в размер на 222,21лв. и обезщетение по чл.220 ал.1 КТ – за неспазено предизвестие в размер на брутно трудово възнаграждение за 2 месеца в размер на 4666,30лв. Общия размер на претенцията се равнява на 10433,06лв., противно на тезата на административния орган, че размера на гарантираното вземане за трудово възнаграждение възлиза на 4778,17лв., а размера на гарантираното вземане за парични обезщетения е в размер на 4888,55лв., /или общата сума на двете вземания

възлиза на 9666,72лв./. Въпреки изложеното, административния орган е преценил да бъде отпусната единствено сума в размер на 3707,77 лв., като жалбоподателя счита за неясно как е формирана тази сума. Твърди се, че административният акт е постановен в нарушение на чл.3 от ЗГВРСНР, тъй като свързаните с прекратяването на трудовото правоотношение обезщетения винаги се изчисляват едновременно с последното трудово възнаграждение. Излагат се аргументи и за нарушена процедура по определяне на обезщетението, предвид невръчване справка по образец, съгласно чл.4 от Наредба за реда и начина за информиране на работниците и служителите и за отпускане и изплащане на гарантирани вземания при несъстоятелност на работодателя /НРНИРСОИГВНР/. Сочи се, че административният акт не е надлежно мотивиран и не отговаря на изискванията на чл.59, ал.2, т. 4 от АПК. Иска се отмяна на акта по същество или връщането му на административния орган със задължителни указания по прилагане на закона.

В съдебно заседание, жалбоподателката, редовно призована, се явява лично, поддържа жалбата по изложените в нея доводи. Представя писмени бележки, допълващи доводите в жалбата. Поддържа, че обезщетенията по чл.220 и по чл.224 ал.1 от КТсъставляват гарантирано вземане, което също подлежи на изплащане от Фонда. Твърди, че разпореждането е постановено и в противоречие с процесуалните правила, доколкото не ѝ била връчена справка по образец по чл.4 от Наредбата за реда и начина на информиране на работниците и служителите и за отпускане и изплащане на гарантираните вземания при несъстоятелност на работодателя, при което не е имала възможност да я оспори. Моли за постановяване на акт по същество или отмяна на разпореждането и връщане на преписката на административния орган за ново произнасяне. Не претендира разности.

Ответната страна - директора на Фонд „Гарантирани вземания на работниците и служителите“ при ТП на НОИ – С., чрез процесуалния си представител, в съдебно заседание и в представени писмени бележки, изразява становище за неоснователност на жалбата и моли оспорването да бъде отхвърлено. Претендира юрисконсултско възнаграждение.

Административен съд – София – град, III отделение, 6б-ти състав, след като обсъди доводите на страните, прецени представените по делото доказателства поотделно и в тяхната съвкупност и извърши проверка на оспорения акт в съответствие с разпоредбата на чл. 168 АПК, за да се произнесе съобрази следното от фактическа и правна страна:

Подадената пред съда жалба е допустима, подадена от надлежна страна, с правен интерес от оспорване и в предвидения за това срок, срещу подлежащ на обжалване акт по чл. 26 от ЗГВРСНР, в съответствие с изискванията на чл.150 и чл.151 от АПК и като такава подлежи на разглеждане по същество.

Оспореният акт е издаден от компетентен орган, съгласно чл.26 ал.1 от ЗГВРСНР и в съответствие с изискванията за форма на акта установено в същата разпоредба.

От фактическа страна се установява:

С Решение № 544 от 24.04.2023 г. на Софийски градски съд по т.д. № 238/2023 г., публично достъпно в Търговския регистър към Агенцията по вписвания, е обявена неплатежоспособността на "Бранд Куодърджи България" ЕАД с начална дата на неплатежоспособността – 31.12.2019 г., открито е производство по несъстоятелност, обявена е несъстоятелността и е прекратена дейността на „Бранд Куодърджи България" ЕАД. (л.27-31)

Със заявление-декларация за отпускане на гарантирано вземане вх.№ 4502-21-80 от 11.05.2023г., Е. М. Д. е сезирала директора на ТП на НОИ-С. с искане за отпускане гарантирано вземане по ЗГВРСНР с деклариран работодател „Бранд Куодърджи България“ ЕАД,[ЕИК] с декларирано трудово правоотношение на длъжност „специалист, предпечатна подготовка“ по трудов договор сключен на 27.04.2016г. и прекратен на 30.03.2023г., съобразно посочените данни в заявлението.

По преписката е приложено предизвестие № 2-26/30.01.2023г., с което работодателят уведомява служителя, че във връзка с взето решение за закриване на предприятието и на основание чл.328 ал.1 т.1 от КТ, считано от 31.03.2023г. /последен работен ден 30.03.2023/, но не по-рано от два месеца от получаване на предизвестие, трудовият договор се прекратява. Предизвестие е връчено на жалбоподателя на 30.01.2023г. /л.11/. Приложена е и Заповед № 223/30.01.2023г. /л.10/ - за прекратяване на трудовия договор, считано от 01.02.2023г. /последен работен ден 31.01.2023г./. Според същия - на служителя следва да се изплатят обезщетения: по чл.224 ал.1 КТ /за неизползван отпуск/; по чл.220 ал.1 КТ /за неспазено предизвестие/ и по чл.222 ал.1 КТ /за оставане без работа при закриване на предприятието, в случай, че служителят е останал без работа/.

Приложена е и работна справка /л.18/ за определяне на размера на гарантираното вземане по чл. 22, ал. 1 ЗГВРСНР и дължимите осигурителни вноски, съдържаща размера на начислените, но неизплатени трудови възнаграждения и парични обезщетения, дължими по КТ и други нормативни актове. От справката е видно, че начисленото на Е. Д. за м. ноември 2022 година брутно трудово възнаграждение е в размер на 878,17лв., което не е изплатено. За м. декември 2022 година и м. януари 2023 г. лицето има брутно трудово възнаграждение от 2333,17 лв., което също не е изплатено на служителя. Общо констатираните начислени, но неизплатени за периода трудови възнаграждения, са в размер на 5544,51 лева. Отразени са начислени за м. януари 2023 година, но неизплатени парични обезщетения по КТ - по чл. 220, ал. 1 КТ в размер на 4666,34лв. и по чл. 224 КТ в размер на 222,21 лв. – общо в размер на 4888,55 лв. Съответното гарантирано вземане за трудовото възнаграждение според ответника е: за месец ноември 2022 г. – 878,17лв., за месец декември 2022 г. - 1950,00 лв., за месец януари 1950,00 лв.

С оглед на това, гарантираното вземане е определено в размер на 4778,17лв., от която сума са удържани осигурителни вноски за сметка на жалбоподателя в общ размер от 658,43 лв., което включва вноски за ДОО – фонд „Пенсии“, фонд „Общо заболяване и майчинство“, фонд „Безработица“ за първа, втора и трета категория труд в общ размер от 400,41 лв., както и за ДЗПО в универсален пенсионен фонд за първа, втора и трета категория труд в общ размер от 105,12 лв., както и сума в общ размер от 152,90 лв. за НЗОК. От общия размер на гарантираното плащане, доколкото същото замества дължимото трудово възнаграждение, са приспаднати дължимите от жалбоподателя суми за осигурителни вноски и за данък по ЗДДФЛ, като резултат е определена сумата от 3707,77 лв., която според разпореждането подлежи на изплащане от Фонда като гарантирано вземане.

По делото са приети доказателствата, представени от жалбоподателя и от ответника, в т.ч. административната преписка по издаване на оспореното решение.

При така установената фактическа обстановка съдът намира от правна страна следното:

Жалбата е подадена в 14-дневния преклузивен срок по чл. 26 ЗГВРСНР, срещу

подлежащ на обжалване акт, от лице с правен интерес от обжалване, поради което е допустима. Разгледана по същество е неоснователна.

Разпореждането е издадено от компетентен орган по чл. 26, ал. 1 ЗГВРСНР, в законоустановената форма, без съществени нарушения на административнопроизводствените правила, при правилно приложение на материалния закон и съобразяване с целта на закона.

В жалбата се твърди допуснато съществено нарушение на административнопроизводствените правила поради това, че справка по образец по чл. 4 от Наредбата за реда и начина за информирание на работниците и служителите и за отпускане и изплащане на гарантираните вземания при несъстоятелност на работодателя /НРНИРСОИГВНР/ не е била връчена на жалбоподателя, като така той не бил имал възможност да оспори посочените в нея данни по реда на чл. 6 от НРНИРСОИГВНР. Като допълнителен порок в тази връзка се изтъква факта, че такава справка изобщо не била издавана от работодателя, което водело до липса на мотиви на разпореждането поради неяснота на основанията за приемане на конкретния размер.

Административната процедура изисква от работодателя да издаде справка по чл. 4 НРНИРСОИГВНР, като служителите имат право да я обжалват, за което работодателят уведомява контролните органи на НОИ. По делото не се спори, че работодателят не е издал такава справка. Спорът между страните касае размера на следващото се на Е. Д. гарантирано вземане по чл. 26, ал. 1 ЗГВРСНР и в съответствие с това, несъгласие има по отношение на подлежащата на изплащане сума след приспадане на дължимите осигурителни вноски и данък по чл. 42 ЗДДФЛ. Неиздаването на справка по чл.4 от Наредбата за реда и начина за информирание на работниците и служителите и за отпускане и изплащане на гарантираните вземания при несъстоятелност на работодателя, както и административният орган правилно е приел, не следва да води до преклузия на правата на служителите, нито пък прави издаденото разпореждане незаконосъобразно, доколкото ответникът не би могъл да задължи работодателя да издаде този документ. Във връзка с това, контролните органи са извършили задължителната ревизия според Инstrukция № 1 от 3 април 2015 г. за реда и начина за осъществяване на контролно-ревизионна дейност от контролните органи на Националния осигурителен институт /Инstrukция №1/, като в хода на ревизията самостоятелно са изяснили фактите и обстоятелствата от значение за случая и са установили основанията и конкретните размери на трудовите възнаграждения и обезщетения и са ги отразили в изготвената от тях работна справка, която замества справка от работодателя.

По отношение мотивите и основанията за издаване на разпореждането, по делото се установява, че административният орган в хода на ревизията е събрал разчетно-платежни ведомости, фишове за заплати, извлечения от банкови сметки; направил е справка в информационната система на НОИ – регистър „Трудови договори“, както и в „Регистър на осигурените лица“ и регистър „Приходи“ и е провел обективно, всестранно и пълно изследване на фактите и обстоятелствата по случая, с цел обезпечаване правата на лицата с право на гарантирано вземане, като на тези основания и така мотивиран е изготвил справка с данните за правоимащите лица, на която се основава и разпореждането. Във връзка с извършената ревизия и резултатите от проверката е съставен и задължителният Констативен протокол с № KB-5-21-01384741/27.06.2023г. /л.55/, съдържащ подробно изложение на

заклученията на административния орган, направени въз основа на събраните данни. В допълнение, по делото не са спорни начислените от работодателя, но неизплатени трудови възнаграждения и обезщетения по основание и размер, както са установени от контролните органи на НОИ и отразени в разпореждането, а единствено е спорен крайният размер на гарантираното вземане, подлежащ на изплащане от Фонда, при което съдът приема, че неиздаването на справка от работодателя не е нарушило по никакъв начин правата на жалбоподателя. С оглед гореизложеното, съдът намира, че не е налице съществено нарушение на административнопроизводствените правила, което да налага отмяна на административния акт.

Неоснователни са и наведените от жалбоподателя доводи за неправилно приложение на материалния закон и несъобразяването на административния акт с целта на закона. Жалбоподателят тълкува неправилно разпоредбите на ЗГВРСНР, като от изложението в жалбата е видно, че се смесват брутни и нетни суми /за което мотиви са изложени във фактическата част на решението/, както и неправилно се тълкува формирането на общия размер на гарантираното вземане.

Според чл. 22, ал. 1 ЗГВРСНР гарантираните вземания на работниците и служителите по чл. 4, ал. 1 ЗГВРСНР са в размер на последните 6 начислени, но неизплатени месечни трудови възнаграждения и парични обезщетения през последните 36 календарни месеца, предхождащи месеца, в който е вписано решението по чл. 6 ЗГВРСНР. Законът обаче не предвижда всички дължими от работодателя суми да се заплащат от Фонда и именно поради тази причина регламентира максимален размер на гарантираните вземания, който може да се различава от реално дължимия. Работниците и служителите съгласно чл. 30 от ЗГВРСНР имат възможност да претендират частта от начисленото, но неизплатено трудово възнаграждение, която не е гарантирана от Фонда, в производството по несъстоятелност. В този смисъл са напр. Решение № 9827 от 17.07.2020 г. по адм. д. № 1988/2020 г., VI отд. на ВАС; Решение № 5724 от 12.05.2021 г. по адм. д. № 2660/2021 г., VI отд. на ВАС и др.

Според чл. 22, ал. 2 ЗГВРСНР максималният месечен размер на гарантираните вземания се определя ежегодно със Закона за бюджета на държавното обществено осигуряване /ЗБДОО/ и не може да бъде по-малък от две и половина минимални работни заплати, установени за страната към датата на вписване на решението в търговския регистър. С разпоредбата на чл. 15, ал. 2 ЗБДОО за 2023 г. е определен максимален месечен размер на гарантираните вземания от 1950 лв. Решението на СГС е вписано през 2023 г., така че приложим е този максимален месечен размер на гарантираното вземане, както ответникът е приел, макар част от вземанията на жалбоподателя да са за 2022 г., когато максималният размер на обезщетението съгл. ЗБДОО е бил по-нисък.

Съдът намира, че с разпореждането правилно е определен общият размер на гарантираното вземане, както следва: за месец ноември 2022 г. - начислено, но неизплатено брутно трудово възнаграждение в размер на 878,17 лв. При приложение на чл. 22, ал. 2 ЗГВРСНР във връзка с чл. 15, ал. 2 ЗБДОО максималният размер на гарантираното вземане за този месец може да бъде 1950 лв. Начисленото, но неизплатено от работодателя трудово възнаграждение е под максималния размер на гарантираното вземане, така че ще бъде изплатено изцяло; за декември месец 2022 г. има начислено, но неизплатено брутно трудово възнаграждение в размер на 2333,17 лв. Отново се прилага чл. 22, ал. 2 ЗГВРСНР във връзка с чл. 15, ал. 2 ЗБДОО. Размерът на начисленото от работодателя, но неизплатено трудово възнаграждение

надвишава максималния размер на гарантираното вземане от 1950 лв. и следователно ще бъде изплатен максималният размер от 1950 лв.; за януари месец 2023 г. има начислено, но неизплатено от работодателя брутно трудово възнаграждение в размер на 2333,17 лв., като за този месец са относими вече посочените доводи за месец декември.

Основният спор между страните касае дължимостта от Фонда на обезщетенията по чл. 224 и ал. 220, ал. 1 КТ, които не са калкулирани в общия, подлежащ на изплащане от Фонда, размер на гарантираното вземане. Според жалбоподателя поне обезщетението за неспазено предизвестие следвало да се изплати в месец февруари и да бъде добавено към общия размер на гарантираното вземане, защото компенсирало работната заплата.

Според чл. 228, ал. 3 КТ обезщетенията по този раздел, в който са включени двете процесни обезщетения, дължими при прекратяване на трудовото правоотношение, се изплащат не по-късно от последния ден на месеца, следващ месеца, през който правоотношението е прекратено, освен ако в колективния трудов договор е договорен друг срок. След изтичане на този срок работодателят дължи обезщетението заедно със законната лихва. Т.е. разпоредбата регламентира срок за изплащане на дължимите обезщетения без лихви и цели да стимулира своевременното им изплащане от работодателя. В случая обезщетението по чл. 224 КТ, както и това по чл. 220, ал. 1 КТ, са наистина дължими, според чл. 228, ал. 3 КТ, до края на месец февруари 2023 г., като се начисляват с последната работна заплата, т.е. заедно с начисленото, но неизплатено трудово възнаграждение за месец януари. При определяне размера на гарантираното плащане, когато той се формира от начислено, но неизплатено трудово възнаграждение, както и от различни по основание обезщетения, се прилага чл. 10, ал. 4 НРНИРСОИГВНР, според който при определяне на ограничения размер на гарантираното вземане по чл. 22, ал. 2 ЗГВРСНР се вземат предвид на първо място трудови възнаграждения; на второ - парични обезщетения по КТ, върху които се дължат осигурителни вноски; на трето - други парични обезщетения по КТ; на последно място - парични обезщетения по чл. 40, ал. 5 от Кодекса за социално осигуряване /КСО/. Това означава, че ако начислено, но неизплатено трудово възнаграждение се кумулира с обезщетение по чл. 224 или чл. 220, ал. 1, както е в случая, първо се изплаща трудовото възнаграждение до максималния гарантиран размер от 1950 лв., а ако то е под този размер, се допълва с част от сумата за обезщетението до достигане на максималния размер. В случая начисленото, но неизплатено брутно трудово възнаграждение надхвърля максималния размер от 1950 лева на гарантираното вземане и затова обезщетенията по чл. 224 и чл. 220, ал. 1 КТ остават неизплатени от Фонда, доколкото същите са част от общата сума, дължима от работодателя за месец януари. Разликата между максималния размер на гарантираното вземане и общия размер на

начисленото, но неизплатено брутно трудово възнаграждение, както и спорните обезщетения могат да бъдат претендирани, според чл. 30 ЗГВРСНР, в производството по несъстоятелност на дружеството-работодател, в което работниците и служителите са привилегирован кредитор от 5-ти ред, според чл. 136, ал. 1, т. 5 от Закона за задълженията и договорите.

С оглед гореизложеното, административният орган правилно е приложил материалния закон и правилно е определил размера на подлежащото на изплащане гарантирано вземане, включително и по отношение на удържаните от общата брутна сума осигурителни вноски и такива за данъци, дължими на основание чл. 10, ал. 1, т. 1 във връзка с чл. 12, ал. 1, във връзка с чл. 24 и чл. 42 от ЗДДФЛ.

В жалбата са наведени доводи за несъобразяване на акта с целта на закона с оглед на факта, че ЗГВРСНР цели да гарантира изплащането, както на трудово възнаграждение, така и на обезщетенията. При положение, че обезщетението за неспазено предизвестие винаги се начислява с последната работна заплата, в случая то няма как да бъде заплатено от Фонда, защото при сбор с работната заплата се надхвърля максималният размер на гарантираното вземане. Според ЗГВРСНР Фондът изплаща вземания в гарантирания размер, а не в пълния размер, което е съобразено с Директива 2008/94/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 22 октомври 2008 година относно закрилата на работниците и служителите в случай на неплатежоспособност на техния работодател, както и с практиката на СЕС, например Решение на Съда на ЕС от 18 април 2013г. по дело С-247/12, М..

С оглед на изложеното, настоящият състав намира, че административният орган е спазил процесуалните и материални законови изисквания, от което следва, че разпореждането е валидно и законосъобразно, а жалбата срещу него следва да бъде отхвърлена.

Предвид изход на спора следва да се уважи своевременно заявената от процесуалния представител на ответника претенция за присъждане на юрисконсултско възнаграждение, което съдът определя на 100 лв. на основание чл. 143, ал. 4 АПК, във връзка с чл. 78, ал. 8 от ГПК и чл. 24 от Наредбата за заплащане на правната помощ.

Така мотивиран и на основание чл. 172, ал. 2, пр. 4 от АПК Административен съд - София град, Трето отделение, 66-и състав

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на Е. М. Д. [населено място], срещу Разпореждане

№ 4505-40-210/13.07.2023г., издадено от директора на Фонд „Гарантирани вземания на работниците и служителите“ при НОИ.
ОСЪЖДА Е. М. Д., ЕГН [ЕГН] да заплати на Национален осигурителен институт - Фонд „Гарантирани вземания на работниците и служителите“, юрисконсултско възнаграждение в размер на 100 лева.
Решението може да бъде обжалвано с касационна жалба пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от получаването му.

СЪДИЯ: